

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 7C/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118357286
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:6118357286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I, pred sudkyňou Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovou, v právnej veci žalobcu v 1/rade: K. R., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom B. P. XX, žalobcu v 2/rade: A. R., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom B. P. XX, obaja zastúpení: JUDr. Pavel Porubský, advokátska kancelária, so sídlom Robotnícka 6, Banská Bystrica proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava o zaplatenie sumy vo výške 20.000 €, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobcovia v 1/rade a v 2/rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovanému trovy konania podľa miery úspechu vo výške 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou, postúpenou tunajšiemu súdu z Okresného súdu Banská Bystrica dňa 10.01.2019, sa žalobca v 1/rade a žalobca v 2/rade od žalovaného domáhajú zaplatenia sumy vo výške 20.000 € titulom nemajetkovej ujmy, podľa zákona č. 381/2001 Z.z., podľa § 4 ods. 2 písm. a) a § 15 ods. 1 označeného zákona.

2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa XX.XX.XXXX bola žalovanému oznámená škodová udalosť spôsobená prevádzkou motorového vozidla Opel Astra, EČV: B. (ďalej len „Vozidlo“), ktorého držiteľom bol N. Š., ktoré v čase nehody dňa XX.XX.XXXX viedol N. Š. (ďalej len „Vodič“), ktorý sa prednou časťou motorového vozidla zrazil s cyklistkou K. R., ktorá následkom utrpených zranení na mieste nehody podľahla. Vodič bol rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp. zn.: 4T/55/2016, zo dňa 03.06.2017, uznaný vinným z prečinu usmrtenia a bola mu uložená povinnosť nahradiť škodu vo výške 930,55 €. Vo zvyšku nároku na náhradu škody súd žalobcu v 1/rade a žalobcu v 2/ rade odkázal na civilný proces. Proti tomuto rozsudku žalobca v 1/rade a žalobca v 2/ rade podali odvolanie voči výroku o náhrade škody, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017, ktorým napadnutý výrok zrušil a Vodičovi uložil povinnosť nahradiť žalobcovi v 1/rade a žalobcovi v 2/rade škodu vo výške 930,55 € a žalovanému v 1/rade nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 € a žalovanému v 2/rade nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 €, pričom tento sa stal právoplatným dňa 02.08.2018. Vodič žalovanému v 1/rade a žalovanému v 2/rade dobrovoľne uhradil náhradu škody vo výške 930,55 €, no nemajetkovú ujmu neuhradil. Žalovaný bol v čase škodovej udalosti poisťovateľom Vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z.. Dôvodnosť plnenia zo strany žalovaného odôvodňoval s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci J., C-22/12, ktorý sa týka nemajetkovej ujmy v súvislosti so zodpovednosťou za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, keď súd dospel k záveru, že podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení medzi škody, ktoré sa musia z povinného

zmluvného poistenia nahradiť, patrí aj nemajetková ujma. Zhodný názor vyjadril aj Ústavný súd SR uznesením sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016. Nemajetkovú ujmu žiadal uhradiť ako nárok vyplývajúci z povinného zmluvného poistenia vozidla, vodiča ktorého nemajetkovú ujmu spôsobil.

3. Na preukázanie svojich tvrdení predložil:

- Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.06.2017, č.k 20C/174/2016-54 (č.l. 5)
- Rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 03.06.2017, sp. zn. 4T/55/2016 (č.l. 5-9)
- Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017 (č.l. 10-23)
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.10.2016, č.k. III. ÚS 666/2016-36 (č.l. 24-39)
- Vyrozumenie k oznámeniu škodovej udalosti číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, zo dňa 05.10.2018 (č.l. 42)

4. Podľa potvrdenia o pridelení veci bola žaloba doručená Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 25.10.2018.

5. Podaním zo dňa 03.12.2018 žalovaný vzniesol námietku premlčania s odôvodnením, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu v 1/rade a žalobcu v 2/rade došlo momentom dopravnej nehody, teda škodovej udalosti dňa XX.XX.XXXX a všeobecná premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim, teda XX.XX.XXXX. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo vzťahu k žalovanému sa premlčal dňa XX.XX.XXXX, no uplatnený bol žalobou až dňa 25.10.2018. Ďalej žalovaný uviedol, že moment odsúdenia Vodiča nemá žiaden vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby, nakoľko tento moment je výlučne viazaný na moment, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, pričom vo vzťahu k žalovanému sa tento nárok premlčuje samostatne. Žalovaný na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/82/2009 zo dňa 28.5.2010, zverejnené pod R 16/2014 (Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti.)

6. Podaním zo dňa 11.03.2019 sa žalobca v 1/rade a žalobca v 2/rade vyjadrili k námietke premlčania tak, že k dopravnej nehode došlo dňa XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX podali návrh v adhéznom konaní na náhradu vecnej škody a nemajetkovej ujmy, podaním ktorého došlo k spočívaniu premlčacej doby, pričom o tomto návrhu bolo rozhodnuté tak, že žalobcovi v 1/rade a žalobcovi v 2/rade bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 €. Ďalej uviedli, že táto povinnosť plnenia prechádza na žalovaného bez možnosti uplatnenia námietky premlčania (v zmysle rozhodnutí, ktoré označili v žalobe). Právoplatným rozhodnutím o nároku žalobcu v 1/rade a žalobcu v 2/rade v adhéznom konaní začala podľa žalobcov plynúť nová 10 ročný premlčacia doba.

7. Na pojednávaní konanom dňa 05.09.2019 súd uviedol, že za sporný nepovažuje skutkový stav, iba právne posúdenie veci a uviedol predbežné právne posúdenie veci, kde sa vyjadril, že nárok sa mu javí ako premlčaný, pretože nárok voči žalovanému predstavuje odlišný nárok od nároku voči poisťovateľovi, pretože v tomto prípade ide o originárny nárok založený ustanoveniami § 4 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“). Premlčanie nároku voči poisťovateľovi upravuje § 15 ods. 2 zákona o PZP, tak že na premlčanie nároku sa vzťahujú rovnaké ustanovenia ako na premlčanie voči škodcovi, pričom toto ustanovenie v poznámke pod čiarou odkazuje na ustanovenie § 106 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) upravujúce premlčanie nároku na náhradu škody, z čoho vyplýva, že nárok voči poisťovateľovi sa premlčuje v lehote 2 rokov od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode a kto ju spôsobil. S tvrdením žalobcu v 1/rade a žalobcu v 2/rade, že v danom prípade došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby uplatnením nároku v adhéznom konaní sa súd nestotožnil, nakoľko v tomto konaní bol nárok uplatnený voči odlišnému subjektu ako je žalovaný v tomto konaní a na prerušenie premlčacej doby sa vyžaduje totožnosť povinného subjektu, ktorá je daná aj v prípade právneho nástupníctva, čo sa v danom prípade nestalo.

8. Následne sa žalobcovia vyjadrili tak, že s predbežným právnym posúdením súdu nemôžu súhlasiť, pretože žalovaný na základe mimosúdnej dohody odmietol plniť s odkazom, že to nevyplýva zo zákona o PZP ani zo Všeobecných poistných podmienok žalovaného. Až na základe rozhodnutia Európskeho súdneho dvora a Ústavného súdu sa žalobcovia obrátili na plnenie voči poisťovni. Ďalej uviedli, že až rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017, sa dozvedeli aký nárok a v akej výške môžu uplatniť voči žalovanému, a teda až právoplatnosťou a vykonateľnosťou

tohto rozhodnutia im začala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba napriek tomu, že nárok bol uplatnený voči odlišnému subjektu.

9. Žalovaný doplnil, že poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, že osoba za škodu zodpovedá, pričom nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a jeho zodpovednosti.

10. V závere súd doplnil predbežný právny názor, keď uviedol, že podľa ustálenej judikatúry ak je známy vinník nehody, je známy aj škodca, čo znamená, že škodca bol známy v okamihu dopravnej nehody. Súd sa taktiež nestotožnil s názorom žalobcov, že o výške škody sa dozvedeli až z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017, pretože aj v trestnom konaní je možné si uplatniť škodu len do momentu ukončenia prípravného konania, a teda boli žalobcovia povinní si túto škodu vyčíslieť ešte v prípravnom konaní, prípadne výšku škody odhadnúť na základe rozhodujúcich skutkových okolností, ktoré umožňujú jej určenie. Žalobca v 1/rade a žalobca v 2/rade sa teda o výške škody museli dozvedieť pred ukončením prípravného konania v trestnom konaní.

11. Súd vykonal dokazovanie listinami, tvoriacimi obsah súdneho spisu, a oboznámil sa s ostatným obsahom súdneho spisu.

Z predložených listinných dôkazov a z nesporných tvrdení procesných strán mal súd za preukázaný nasledujúci skutkový stav:

12. Z Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 03.06.2017, sp. zn. 4T/55/2016, mal súd za preukázané, že k dopravnej nehode došlo dňa XX.XX.XXXX v čase o XX:XX hod a zavinil ju Vodič. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 02.08.2018, sp. zn. 4To/124/2017 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.08.2018.

Predmetom konania je nárok žalobcu v 1/rade a žalobcu v 2/rade voči žalovanému na zaplatenie sumy vo výške 20.000 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy ako zložky škody voči poisťovateľovi vozidla, ktorým bola žalobcom spôsobená škoda.

Skutkové a právne závery súdu:

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

15. V konaní nebolo sporné, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je nárokom krytým povinným zmluvným poistením vozidla, ktorým bola škoda žalobcom spôsobená. Poisťovateľom dotknutého vozidla bol žalovaný. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. sú žalobcovia oprávnení uplatniť si vzniknutú škodu priamo voči poisťovateľovi, čo aj žalobou urobili. Podmienkou uplatnenia si nároku na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia u poisťovateľa nie je, aby si poškodení uplatnili škodu najskôr u škodcu, prípadne skutočnosť, že škodca odmietne škodu zaplatiť.

16. Predtým, ako sa súd zaoberal samotným meritórnym nárokom, bolo potrebné, vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným, posúdiť včasnosť podania žaloby.

17. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

18. Ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. odkazuje poznámkou č. 22 na § 106 Občianskeho zákonníka.

19. Podľa § 106 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „OZ“), právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

20. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

21. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. sa nárok žalobcov na náhradu škody voči poisťovateľovi (ako priamy nárok poškodených podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.) premlčí v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy sa žalobcovia dozvedeli o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá.

22. Pojem „dozvie sa o škode“ (§ 106 ods. 1 OZ) vyjadruje nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo o udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého

druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyjadriť - vyčíslieť v peniazoch, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde (Z IV, s. 634 ods. 3).

23. Nie je potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne (napr. na základe odborného posudku), ale v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 OZ sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody na súde, t. j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia (Ro NS ČR z 29. 11. 2006, sp. zn. 25 Cdo 721/2005).

24. Dovolací súd nepovažuje za správny názor, že žalobca nadobudol vedomosť o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, až 30. júna 2001, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Humenné, ktorým bol žalovaný odsúdený pre trestný čin sprenevery a žalobca bol ako poškodený odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie (t.j. názor, že k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody). Poškodený sa totiž dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá určitá (konkrétne) osoba za škodu zodpovedá. Nemusi však ísť o nespochybniteľnú istotu o takomto zodpovedajúcom subjekte. Žalobca ako právnická osoba získal informáciu o skutkových okolnostiach týkajúcich sa žalovaného ako za škodu zodpovedajúceho subjektu tak, ako to v odôvodnení napadnutého rozsudku opísal odvolací súd, teda nie až z rozsudku Okresného súdu Humenné z 31. mája 2001 sp. zn. 1 T 170/2001. Táto skutočná vedomosť o osobe zodpovedajúcej za škodu, ktorou od uvedeného dňa žalobca disponoval, už v tom čase nepochybne stačila na podanie žaloby. Nebol teda daný dôvod, aby sa plynutie (subjektívnej) premlčacej doby práva na náhradu škody začalo odvíjať až od právoplatnosti uvedeného rozsudku. To, že žalobca v spomenutom trestnom konaní uplatnil svoj nárok na náhradu škody proti žalovanému, iba potvrdzuje, že mal informáciu o tomto zodpovedajúcom subjekte. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2010 sp. zn. 1 Cdo 82/2009).

25. Z rozhodnutí v trestnej veci obžalovaného N. Š., ktorý spôsobil dopravnú nehodu, vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX došlo pri dopravnej nehode k usmrteniu K. R., Z. žalobcov, ktorá bývala zo žalobcami v spoločnej domácnosti. Je preto nepochybné (a žalobcovia to ani nenamietali), že žalobcovia sa dozvedeli o dopravnej nehode pravdepodobne v deň, kedy sa nehoda stala, prípadne v krátkom časovom úseku po tom, najneskôr však dňa XX.X.XXXX, kedy si podľa vlastných tvrdení podali návrh v adhéznom konaní na náhradu vecnej škody a nemajetkovej ujmy. Najneskôr dňom podania návrhu na náhradu škody v adhéznom konaní (viac ako jeden rok po dopravnej nehode) teda už žalobcovia museli vedieť aj o tom, kto je škodca (išlo o trestné konanie voči dotknutému škodcovi) aj o tom, aká konkrétna škoda/nemajetková ujma im z konania škodcu vznikla. Premlčacia doba potom začala plynúť najneskôr dňa 18.9.2016 a uplynula (podľa § 106 ods. 2 OZ) najneskôr 17.9.2018. Žaloba bola doručená súdu dňa 25.10.2018, teda po uplynutí premlčacej doby.

26. Žalobcovia namietali, že k premlčaniu ich nároku nedošlo z nasledujúcich dôvodov:

- uplatnením škody v adhéznom konaní došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby
- z dôvodu právoplatného priznania nároku na náhradu škody voči škodcovi v trestnom konaní povinnosť plnenia prechádza na žalovaného bez možnosti uplatnenia námietky premlčania
- právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní začala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba
- až z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 2.8.2018, sp. zn. 4To/124/2017 sa dozvedeli aký nárok a v akej výške si môžu uplatniť voči žalovanému

27. Námietky žalobcov zhrnuté v predchádzajúcom bode súd vyhodnotil ako nedôvodné z nasledujúcich dôvodov:

28. Podľa § 112 ods. 1 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

29. Podľa § 110 ods. 1 OZ, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

30. Ustanovenie § 438 ods. 1 OZ stanovuje solidaritu ako zásadu iba pre nároky na náhradu škody a nevzťahuje sa na nároky na poistné plnenie, pre ktoré neustanovuje solidaritu ani iný právny predpis. Pasívna solidarita v danej veci tak nie je možná, lebo vo vzťahu žalobcu ku škodcovi a žalovanej poisťovni ide o dva rozdielne nároky. Zatiaľ čo je nárok žalobcu voči škodcovi nárokom na náhradu škody, je nárok žalobcu na výplatu poistného plnenia uplatnený voči žalovanému ako poisťovateľovi

originárnym nárokom na plnenie založeným osobitným právnym predpisom (Ro NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 895/2008).

31. V prípade, že poškodený má právo na plnení jak proti škúdcovi tak i proti jeho poisťovateľovi, avšak môže je dostať len jednou, jde o situáciu nikoliv ojedinelou v občanskoprávních vzťahoch, kdy jeden subjekt má nárok na totéž plnení proti dvoma subjektům, přičemž proti každému z nich z jiného právního důvodu; proti škúdcovi jde o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi jde o zvláštní právo na plnení. Postavení škúdcovi a jeho poisťovateľovi vůči poškodenému je v takovém případě obdobné postavení dlužníka a ručitele vůči věřiteli, tzn., že se jedná o dva závazky zaplatit věřiteli stejný dluh, přičemž věřitel nemůže dostať to stejné plnení dvakrát - od dlužníka i od ručitele. Jejich vzájemný vztah je takový, že v tom rozsahu, v jakém splnil věřitel jeden z nich, zaniká dluh a tím i povinnost druhého. Jsou-li oba žalovaní v jednom řízení, mají postavení samostatných společníků, nevzniká mezi nimi pasivní solidarita a jedním soudním rozhodnutím může být každý z nich zavázán k plnení celého dluhu věřiteli, avšak ve výroku rozhodnutí musí být vymezen jejich vzájemný vztah (tj. že plnením jednoho z nich zaniká v rozsahu tohoto plnení povinnost druhého) (Ro NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 499/2002).

32. Predpokladom prerušenia plynutia premičacej doby podľa § 112 ods. 1 OZ je, že si poškodení v premičacej dobe uplatnili právo na súde, a to voči tomu, kto sa premičania dovoľáva (v danom prípade žalovaný/poisťovateľ). Ak si nárok uplatnili na súde (v adhéznom konaní) voči inej osobe (škodcovi) nemôže to mať žiaden vplyv na plynutie premičacej doby voči poisťovateľovi škodcu. Súd na tomto mieste podotýka (s poukazom na citovanú judikáciu), že nárok žalobcov/poškodených voči škodcovi je odlišným nárokom od nároku poškodených voči poisťovateľovi. Poškodený síce majú nárok iba na jedno plnenie, avšak voči škodcovi z titulu nároku na náhradu škody a voči poisťovateľovi z titulu nároku, založeného osobitným predpisom (ktorým je zákon o povinnom zmluvnom poistení). Ak by bol nárok na náhradu škody voči škodcovi a poisťovateľovi totožným nárokom, právoplatné priznanie nároku voči škodcovi by bránilo uplatneniu nároku voči poisťovateľovi (prekážka právoplatne rozhodnutej veci).

33. Rovnako tak účinky judikovaného nároku na plynutie premičacej doby podľa § 110 ods. 1 OZ možno vzťahovať iba k osobe, na ktorú sa uvedené rozhodnutie vzťahuje, prípadne na právneho nástupcu uvedenej osoby (z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku).

34. Súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcov, že z dôvodu právoplatného priznania nároku na náhradu škody voči škodcovi v trestnom konaní povinnosť plnenia prechádza na žalovaného bez možnosti uplatnenia námietky premičania. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva ani automatický prechod povinnosti plnenia zo škodcu na poisťovateľa ani to, že by poisťovateľ v takomto (alebo aj inom) prípade nebol oprávnený uplatniť námietku premičania.

35. Nie je potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne (napr. na základe odborného posudku), ale v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 OZ sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody na súde, t. j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia (Ro NS ČR z 29. 11. 2006, sp. zn. 25 Cdo 721/2005).

36. O škode sa poškodený dozvie vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné prípadne aj určiť aspoň približne výšku škody v peniazoch) - (rozsudok NS ČR č.k. 21Cdo/2423/2006 <<http://merit.slv.cz/21Cdo/2423/2006>>).

37. K poslednej námietke žalobcov voči uplatnenej námietke premičania (až z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 2.8.2018, sp. zn. 4To/124/2017 sa dozvedeli aký nárok a v akej výške si môžu uplatniť voči žalovanému) súd uvádza, že k pojmu dozvedeniu sa o škode existuje rozsiahla judikácia, z ktorej vyplýva, že o škode sa poškodený dozvie vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah tak, aby bolo možné prípadne aj určiť aspoň približne výšku škody v peniazoch (rozsudok NS ČR č.k. 21Cdo/2423/2006 <<http://merit.slv.cz/21Cdo/2423/2006>>). V prejednávanej veci to znamená, že žalobcovia sa dozvedeli o škode v rovnakom čase, ako sa dozvedeli o dopravnej nehode svojej dcéry - už v tomto okamihu mohli vedieť, aká škoda/nemajetková ujma im stratou vznikla, t.j. aký konkrétny vplyv má dopravná nehoda na ich súkromný a rodinný život, ako aj to že sa narušili/prerušili ich rodinné, citové a sociálne väzby a v akom rozsahu sa tak stalo. Okamih dozvedenia sa o škode je viazaný na okamih zistenia skutkových okolností, nie na okamih zistenia, ako niekto (trestný súd) tieto skutkové okolnosti právne posúdil.

38. Z vyššie uvedených dôvodov súd nemal inú možnosť ako vyhodnotiť námietku premičania, vznesenú žalovaným ako dôvodnú a nárok žalobcov ako premičaný zamietnuť v celom rozsahu.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu priznal nárok na náhradu trov konania podľa miery úspechu vo výške 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 CSP (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).